

ONDER DE AANDACHT

EXTREEM LEVEN

Aangepast voor een bestaan op onmogelijke plekken

In het Natuurhistorisch Museum Maastricht loopt nog tot 16 november de tentoonstelling 'Extreem Leven'. In deze tijdelijke tentoonstelling wordt een aantal extreme leefomgevingen belicht. De expositie toont de uitdagingen en aanpassingen die dan van dieren en planten gevraagd worden om te kunnen overleven. Wat is er nodig om als plant of dier succesvol te kunnen zijn? Simpel gezegd zijn dat eten en drinken, in leven blijven en voortplanten. Voor de meeste dieren en planten lijkt dit geen probleem, maar schijn

bedriegt. Er zijn veel gebieden op aarde waar extreme omstandigheden heersen. Een belangrijke factor is bijvoorbeeld het klimaat. Zeer hoge of lage temperaturen of droogte maken overleven soms schijnbaar onmogelijk. Ook de plek zelf kan extreem zijn, bijvoorbeeld diep onder de grond of diep onder water. Dit soort omstandigheden vereist speciale aanpassingen. Soms zijn die aanpassingen heel simpel, soms heel extreem. Dan blijkt dat dieren en planten het af en toe helemaal niet zo veel anders doen dan wij. Of is het toch andersom?

Praktische informatie

Het Natuurhistorisch Museum is geopend van dinsdag tot en met vrijdag van 11.00 tot 17.00 uur en op zaterdag en zondag van 13.00 tot 17.00 uur. Op Hemelvaartsdag en Tweede Pinksterdag is het museum geopend van 13.00-17.00 uur.

De entree bedraagt € 6,00 voor volwassen

FOTO: NHMM

en € 4,00 voor kinderen tot elf jaar en senioren. Genootschapsleden en huisgenootleden van het Natuurhistorisch Genootschap kunnen het museum gratis bezoeken. Het Natuurhistorisch Museum Maastricht is gevestigd aan het De Bosquetplein 6-7, 6211 KJ Maastricht. Meer info: tel. 043-3505490 of www.nhmmaastricht.nl.

FOTO: MBARI

BINNENWERK BUITENWERK

OP DE INTERNETPAGINA WWW.NHGL.NL IS DE MEEST ACTUELE AGENDA TE RAADPLEGEN

● **ZONDAG 4 MEI** organiseert Hans van de Laar voor **Kring Heerlen** een vogelexcursie door de Schinveldse bossen. Vertrek om 7.30 uur vanaf de parkeerplaats voor het veerooster aan de Leiffenderhofweg te Schinveld.

● **ZATERDAG 10 MEI** leidt Reimund Salzmann (opgave verplicht via tel. 045-5335104) voor de **Paddenstoelenstudiegroep** een excursie naar de Brunssummerheide. Vertrek om 10.00 uur vanaf de manege aan de Ouverbergstraat te Brunssum.

● **ZATERDAG 10 MEI** organiseert Harry van Buggenum voor de **Herpetologische Studiegroep** een amfibieën-onderzoek in het Pepinusbeekdal in het Haeselaarsbroek. Vertrek om 10.00 uur vanaf Bos en Broek, Echt/

Koningsbosch (coördinaten 192.3-342.0).

● **ZONDAG 11 MEI** organiseert Jos Hoogveld voor **Kring Venlo** een vogelexcursie op de Hamert. Vertrek om 9.00 uur vanaf het Pannekoekenhuis, Twistedenerweg 2, Wellerlooi.

● **DONDERDAG 15 MEI** is er een werkveld van de **Molluskenstudiegroep** in Arcen. Aanvang: 20.00 uur. Opgave verplicht bij Stef Keulen (tel. 045-4053602, biostekel@gmail.com).

● **ZONDAG 18 MEI** organiseert Johan den Boer (verplichte opgave via johan@mistletoe.nl) voor leden van de **Plantenstudiegroep** een excursie naar Han-sur-Lesse. Vertrek om 9.00 uur vanaf de achterzijde van station Maastricht.

● **ZONDAG 18 MEI** organiseert Wilbert Dekker voor de **Kring Roermond** een lentewandeling. Vertrek om 11.00 uur

vanaf Café Maaszicht in Asselt.

● **WOENSDAG 21 MEI** is er een ledenavond van de **Vlinderstudiegroep**. Aanvang: 20.00 uur in het Natuurhistorisch Museum, de Bosquetplein 6, 6211 KJ Maastricht.

● **ZATERDAG 24 MEI** organiseert Finy Wolfs (opgave verplicht via tel. 043-6012734) voor de **Paddenstoelenstudiegroep** een excursie naar het Geulhemmerbos. Vertrek om 10.00 uur vanaf Chalet Tivoli, Plenkertstraat 63, Valkenburg.

● **ZATERDAG 24 MEI** organiseert Pieter Puts voor de **Herpetologische Studiegroep** een excursie naar het Geleenbeekdal bij Daniken. Vertrek om 10.00 uur vanaf Kasteel Terborg, Heisterbrug 119 te Schinnen.

● **ZATERDAG 24 MEI** organiseert Stef Keulen (opgave via tel. 045-4053602, biostekel@gmail.com) voor de **Mol-**

luskenstudiegroep een excursie naar de Annendalerbossen. Vertrek om 10.30 uur vanaf de parkeerplaats bij de N274 van Posterholt naar Koningsbosch.

● **ZONDAG 25 MEI** organiseert Guido Verschoor (opgave verplicht via ecovers@dds.nl) voor de **Plantenstudiegroep** een streepexcursie naar Klimmen-Overheek. Vertrek om 11.00 uur vanaf de parkeerplaats op de hoek Vrijthof - Remigiusstraat voor de kerk van Klimmen.

● **MAANDAG 26 MEI** organiseert Johan den Boer voor de **Plantenstudiegroep** een avondwandeling naar het Gerendal. Vertrek om 19.00 uur vanaf de achterzijde van station Maastricht of om 19.15 uur vanaf de kerk van Scheulder.

● **MAANDAG 2 JUNI** organiseert Guido Verschoor (opgave verplicht via ecovers@dds.nl) voor de **Planten-**

studiegroep een streepexcursie naar Doenrade. Vertrek om 11.00 uur vanaf de hoek Kerkstraat - Kneijkuilweg (N580) te Doenrade (191,9-331,5).

● **ZATERDAG 7 JUNI** organiseert Marc Houben (opgave verplicht via tel. 06-15063086) voor de **Paddenstoelenstudiegroep** een excursie naar de Dellen. Vertrek om 10.00 uur vanaf Restaurant de Nachtegaal, Gemeentebroek 6 te Meerssen.

● **MAANDAG 9 JUNI** organiseert Johan den Boer (opgave verplicht via johan@mistletoe.net) voor de **Plantenstudiegroep** een excursie naar de Kalk-Eifel. Vertrek om 9.00 uur van-

af de achterzijde van station Maastricht.

● **ZATERDAG 14 JUNI** organiseert Pierre Grooten voor de **Plantenstudiegroep** een excursie met als thema agrarisch natuurbeheer in het Gulpdal. Vertrek om 9.00 uur vanaf de achterzijde station Maastricht of om 9.30 uur vanaf de parkeerplaats Bungalowpark Euverem, Euverem 52 te Gulpen.

● **ZONDAG 15 JUNI** organiseren Peter Eenshuistra en Frans Coolen voor de **Kring Venlo** een flora-excursie naar de Raayweiden. Vertrek om 14.00 uur vanaf de parkeerplaats Raayweiden aan de Venrayseweg.

● **MAANDAG 16 JUNI** organiseert de **Kring Heerlen** i.s.m. de **Plantenstudiegroep** een avondwandeling onder leiding van John Adams naar de Koumen. Vertrek om 19.00 uur vanaf het parkeerterrein van zwembad Otterveurt, Gravin van Schönbornlaan te Hoensbroek.

● **MAANDAG 16 JUNI** is er in Grevenbicht een werkvond van de **Molluskenstudiegroep**. Aanvang: 20.00 uur, opgave bij Stef Keulen (tel. 045-4053602, biostekel@gmail.com).

● **WOENSDAG 18 JUNI** is er een ledenavond van de **Vlinderstudiegroep**. Aanvang: 20.00 uur in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht.

● **ZATERDAG 21 JUNI** organiseert John Leclair (opgave verplicht via 046-4334999) voor de **Paddenstoelenstudiegroep** een excursie naar het Steinerbos. Vertrek om 10.00 uur vanaf de Parkeerplaats Steinerbos aan de Mauritsweg te Stein.

● **VRIJDAG 27 JUNI TOT EN MET ZONDAG 29 JUNI** is er het jaarlijkse **Genootschapsweekend** in de zuidelijke Maasduinen. Opgave verplicht via kantoor@nhgl.nl of tel. 0475-368470.

● **MAANDAG 30 JUNI** leidt Olaf Op den Kamp voor de **Plantenstudiegroep** een avondwandeling door het Wormdal. Vertrek om 19.00 uur vanaf station Kerkrade.

COLOFON

NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP IN LIMBURG

Onderscheiden met de Koninklijke Erepenningscommissie

DAGELIJKS BESTUUR

Harry Tolkamp (voorzitter), Rob Geraeds (ondervoorzitter) & Alfred Paarlberg (penningmeester).

ALGEMEEN BESTUUR

Wouter Jansen, Nicole Reneerkens, Raymond Pahlplatz, Marian Baars, Stef Keulen, Pieter Puts, Victor van Schaik, Jan-Joost Bakhuizen & Katrien de Vos-Reesink.

KANTOOR

Olaf Op den Kamp, Jeanne Cuypers, Karine Letourneur & Roel Steverink.

ADRES

Godsweerderstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470 (kantoor@nhgl.nl). www.nhgl.nl.

LIDMAATSCHAP

€ 30,50 per jaar. Leden t/m 23 jaar & 65+ € 15,25; bedrijven, verenigingen, instellingen e.d. € 91,50. Okjen Weinreich (ledenadministratie@nhgl.nl). IBAN: NL73RABO0159023742, BIC: RABONL2U.

BESTELLINGEN/PUBLICATIEBUREAU

Publicaties zijn te bestellen bij het publicatiebureau, Marja Lenders (publicatiebureau@nhgl.nl). Losse nummers € 4,-; leden € 3,50 (incl. porto), themanummers € 7,-.

IBAN: NL31INGB0000429851, BIC: INGBNL2A.

STUDIEGROEPEN

FOTOSTUDIEGROEP

Bert Morelissen (foto@nhgl.nl).

HERPETOLOGISCHE STUDIEGROEP

Sabine de Jong (herpetofauna@nhgl.nl).

LIBELLENSTUDIEGROEP

Jan Hermans (libellen@nhgl.nl).

MOLLUSKEN STUDIEGROEP LIMBURG

Stef Keulen (mollusken@nhgl.nl).

MOSSENSTUDIEGROEP

Paul Spreuwenberg (mossen@nhgl.nl).

PADDENSTOELENSTUDIEGROEP

Henk Henczyk (paddestoelen@nhgl.nl).

PLANTENSTUDIEGROEP

Olaf Op den Kamp (planten@nhgl.nl).

PLANTENWERKGROEP WEERT

Jacques Verspagen (weert@nhgl.nl).

SPRINKHANENSTUDIEGROEP

Wouter Jansen (sprinkhanen@nhgl.nl).

STUDIEGROEP ONDERAARDSE KALKSTEENGROEVEN

Hans Ogg (sok@nhgl.nl).

VISSENWERKGROEP

Victor van Schaik (vissen@nhgl.nl).

VLINDERSTUDIEGROEP

Mark de Mooij (vlinders@nhgl.nl).

VOGELSTUDIEGROEP

Nicole Reneerkens (vogels@nhgl.nl).

WERKGROEP DRIESTRUIK

Wouter Jansen (driestruik@nhgl.nl).

ZOOGDIERENWERKGROEP

Bert Morelissen (zoogdieren@nhgl.nl).

KRINGEN

KRING HEERLEN

John Adams (heerlen@nhgl.nl).

KRING MAASTRICHT

Bert Op den Camp (maastricht@nhgl.nl).

KRING ROERMOND

Math de Ponti (roermond@nhgl.nl).

KRING VENLO

Frans Coolen (venlo@nhgl.nl).

KRING VENRAY

Patrick Palmes (venray@nhgl.nl).

STICHTINGEN

STICHTING NATUURPUBLICATIES LIMBURG

Uitgever van publicaties, boeken en rapporten (snl@nhgl.nl).

STICHTING DE LIERELEI

Projectbureau voor onderzoek van natuur en landschap in Limburg (lierelei@nhgl.nl).

STICHTING IR. D.C. VAN SCHAÏK

Stichting voor het beheer van onderaardse kalksteengroeven in Limburg. Postbus 2235, 6201 HA Maastricht (vanschaikestichting@nhgl.nl).

STICHTING NATUURBANK LIMBURG

Stichting voor het beheer van waarnemingen van het NHGL (natuurbank@nhgl.nl). Waarnemingen doorgeven: www.natuurbank.nl

NATUURHISTORISCH MAANDBLAD

REDACTIE Olaf Op den Kamp (hoofdredacteur), Henk Heijligers, Jan Hermans, Martine Lejeune, Ton Lenders, Gerard Majoor, Arjan Ova & Guido Verschoor (redactie@nhgl.nl).

RICHTLIJNEN VOOR KOPIJ-INZENDING

Diegenen die kopij willen inzenden, dienen zich te houden aan de richtlijnen voor kopij-inzending. Deze kunnen worden aangevraagd bij de redactie of zijn te bekijken op www.nhgl.nl.

LAY-OUT & OPMAAK Van de Manakker, Grafische communicatie, Maastricht (mvandemanakker@xs4.all.nl).

EDITING SUMMARIES Jan Klerkx, Maastricht.

DRUK

SHD Grafimedia, Swalmen.

COPYRIGHT Auteursrecht voorbehouden.

Overname slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

ISSN 0028-1107

provincie limburg

Het uitgeven van het Natuurhistorisch Maandblad wordt mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de provincie Limburg.

